

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-129-25

Druk nr 1524
Warszawa, 15 lipca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze dnia 24 lutego 1976 r., wraz z Protokołami zmieniającymi.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-
-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze dnia 24 lutego 1976 r., wraz z Protokołami
zmieniającymi**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze dnia 24 lutego 1976 r., wraz z Protokołami zmieniającymi.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 24 lutego 1976 roku w Denpasarze został sporządzony Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, zmieniony Protokołami.

Po zaznajomieniu się z powyższym Traktatem, wraz z Protokołami zmieniającymi, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
- Rzeczpospolita Polska przystępuje do niego,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

2025 roku.

PREZYDENT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

Uzasadnienie

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu związania Rzeczypospolitej Polskiej Traktatem

Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzony w Denpasarze dnia 24 lutego 1976 r. (TAC, Traktat), przez grupę państw-założycieli Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), stanowi kodeks postępowania w relacjach międzypaństwowych oparty na zasadzie pokojowej i przyjaznej współpracy. TAC ma charakter polityczny i wyraża wolę zacieśniania współpracy między Stronami, w oparciu o ogólnie przyjęte zasady prawa międzynarodowego.

Integralną część Traktatu stanowią trzy protokoły: Protokół zmieniający Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzony dnia 15 grudnia 1987 r. w Manili na Filipinach; Drugi Protokół zmieniający Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzony dnia 25 lipca 1998 r. w Manili na Filipinach; Trzeci Protokół zmieniający Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzony dnia 23 lipca 2010 r. w Hanoi w Wietnamie. Ich zasadniczym celem było umożliwienie przystąpienia do Traktatu państwom spoza Azji Południowo-Wschodniej oraz dostosowanie do tego niektórych przepisów Traktatu.

Przystąpienie do TAC jest symbolicznym wyrazem woli Rzeczypospolitej Polskiej (RP) do rozwijania współpracy z regionem Azji Południowo-Wschodniej. Akcesja wzmocni pozycję RP w relacjach z kluczowymi partnerami regionalnymi oraz z ASEAN. TAC może być dodatkowym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi współpracy gospodarczej, naukowo-badawczej, kulturalnej i turystycznej z państwami regionu.

Zasadność przystąpienia RP do TAC została potwierdzona przez decyzję Rady Ministrów w sprawie wystosowania przez Ministra Spraw Zagranicznych listu intencyjnego do przewodniczącego ASEAN, wyrażającego wolę RP przystąpienia do TAC. W konsekwencji wystosowania listu formalną zgodę na akcesję RP do Traktatu wyraziły wszystkie państwa ASEAN.

W powyższym liście Minister Spraw Zagranicznych wskazał również, że zgodnie z przyjętą przez RP interpretacją prawną TAC nie ma zastosowania ani wpływu na relacje dwustronne oraz zobowiązania RP wobec państw poza regionem Azji Południowo-Wschodniej.

2. Wskazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

RP nie jest obecnie Stroną Traktatu, lecz jest nim pośrednio związana przez członkostwo w Unii Europejskiej, która dokonała akcesji w 2012 r. Projektowany stan prawny zakłada przystąpienie RP do TAC.

Traktat będzie stanowił umowę regulującą wzajemne stosunki polityczne między RP a państwami regionu Azji Południowo-Wschodniej.

Rozdział IV Traktatu (art. 13-17) potwierdza zasadę pokojowego rozwiązywania sporów między Stronami oraz zobowiązuje do powstrzymania się od groźby lub stosowania siły.

W art. 10 zobowiązuje się Strony do nieuczestniczenia w żaden sposób i w żadnej formie w działaniach, które stanowią zagrożenie dla politycznej i gospodarczej stabilności, suwerenności lub integralności terytorialnej którejś z jego Stron.

3. Wskazanie przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych, politycznych i prawnych związanych z wejściem w życie Traktatu, wraz z określeniem źródeł finansowania

Przewidywane skutki polityczne przystąpienia do Traktatu to wzmocnienie pozycji RP w relacjach z kluczowymi partnerami z Azji Południowo-Wschodniej oraz z organizacją ASEAN. Akcesja do TAC nie wywoła bezpośrednich skutków społecznych, gospodarczych i finansowych.

Skutkiem prawnym będzie wejście w życie dla RP Traktatu wraz z trzema Protokołami zmieniającymi, które wspólnie będą stanowić podstawę prawną dla współpracy politycznej RP z państwami tego regionu.

4. Informacja nt. trybu związania Rzeczypospolitej Polskiej Traktatem

a) podmioty prawa krajowego, których dotyczy Traktat, w tym zakres, w jakim dotyczy on osób fizycznych i prawnych

Traktat dotyczy współpracy organów państwa i bezpośrednio nie dotyczy osób fizycznych i prawnych.

b) sposób, w jaki Traktat dotyczy spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym

Ze względu na swój polityczny charakter Traktat nie dotyczy bezpośrednio spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym.

c) środki prawne, jakie powinny zostać przyjęte w celu wykonania Traktatu

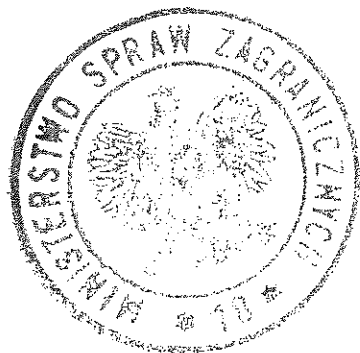
Postanowienia Traktatu mają charakter polityczny, w konsekwencji do ich realizacji nie jest konieczne przyjęcie jakichkolwiek środków prawnych.

Traktat ma rangę umowy międzypaństwowej.

Traktat będzie stanowił umowę regulującą wzajemne stosunki polityczne między RP a państwami regionu Azji Południowo-Wschodniej.

TAC w szczególności potwierdza zasadę pokojowego rozwiązywania sporów między Stronami oraz zobowiązuje do powstrzymania się od groźby lub stosowania siły, a także zobowiązuje jego Strony do nieuczestniczenia w żaden sposób i w żadnej formie w działaniach, które stanowią zagrożenie dla politycznej i gospodarczej stabilności, suwerenności lub integralności terytorialnej którejś z jego Stron.

W konsekwencji TAC stanowi układ polityczny, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.). Z uwagi na powyższe związanie RP Traktatem nastąpi w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, na podstawie 89 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127).

STOWARZYSZENIE
NARODÓW AZJI
POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

Sekretariat ASEAN
70 A Jl. Sisingamangaraja
Dżakarta 12110
Indonezja

Tel.: (62-21) 726 2991
(62-21) 724 3372
Faks: (62-21) 739 8234
(62-21) 724 3504

public@asean.org
www.asean.org

POŚWIADCZENIE

TRAKTAT O WZAJEMNYCH STOSUNKACH I WSPÓŁPRACY W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ I PROTOKOŁY DO NIEGO

JA, NIŻEJ PODPISANY Zastępca Sekretarza Generalnego ASEAN ds. wspólnotowych i korporacyjnych, niniejszym poświadczam, że poniższe załączone teksty są **wiernymi i kompletnymi kopiami**:

- Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, podpisanego dnia 24 lutego 1976 r. na Bali w Indonezji;
- Protokołu zmieniającego Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, podpisanego dnia 15 grudnia 1987 r. w Manili na Filipinach;
- Drugiego Protokołu zmieniającego Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, podpisanego dnia 25 lipca 1998 r. w Manili na Filipinach oraz
- Trzeciego Protokołu zmieniającego Traktat o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, podpisanego dnia 23 lipca 2010 r. w Hanoi w Wietnamie,

których oryginały zostały zdeponowane u Sekretarza Generalnego ASEAN.

Dżakarta, dnia 14 marca 2025 r.
[podpis]

Nararya S. Soeprapto
Zastępca Sekretarza Generalnego
ASEAN ds. wspólnotowych
i korporacyjnych

one vision [jedna wizja]
one identity [jedna tożsamość]
one community [jedna wspólnota]

TRAKTAT O WZAJEMNYCH STOSUNKACH I WSPÓŁPRACY W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

PREAMBUŁA

Wysokie Umawiające się Strony:

ŚWIADOME istniejących więzów historycznych, geograficznych i kulturowych, które łączą ich narody;

PRAGNĄC wspierać pokój i stabilność w regionie poprzez trwałe przestrzeganie zasad sprawiedliwości i praworządności oraz wzmacnianie trwałości wzajemnych stosunków w regionie;

PRAGNĄC ugruntowania pokoju, przyjaźni i współpracy w sprawach dotyczących Azji Południowo-Wschodniej, zgodnie z duchem i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych, dziesięcioma zasadami przyjętymi przez Konferencję Azjatycko-Afrykańską w Bandungu dnia 25 kwietnia 1955 r., deklaracją Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej, podpisaną w Bangkoku dnia 8 sierpnia 1967 r., oraz deklaracją podpisaną w Kuala Lumpur w dniu 27 listopada 1971 r.;

PRZEKONANE, że pokonywanie różnic i rozwiązywanie sporów między ich państwami powinno być uregulowane za pomocą racjonalnych, skutecznych i wystarczająco elastycznych procedur, pozwalających uniknąć negatywnych postaw, które mogą zagrozić współpracy lub ją utrudnić;

PRZEKONANE o potrzebie współpracy ze wszystkimi państwami miłującymi pokój, zarówno z jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, w dążeniu do pokoju, stabilności i harmonii na świecie;

UROCZYŚCIE ZGADZAJĄ SIĘ przystąpić do Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy na następujących warunkach:

ROZDZIAŁ I

CEL I ZASADY

Artykuł 1

Celem niniejszego Traktatu jest wspieranie trwałego pokoju, trwałych dobrych stosunków i współpracy między narodami, które przyczynią się do ich wytrzymałości, solidarności i bliższych stosunków.

Artykuł 2

We wzajemnych stosunkach Wysokie Umawiające się Strony kierują się następującymi podstawowymi zasadami:

- a. wzajemnym poszanowaniem niepodległości, suwerenności, równości, integralności terytorialnej i tożsamości narodowej wszystkich narodów;
- b. prawem każdego państwa do istnienia narodowego wolnego od zewnętrznej ingerencji, działalności wywrotowej lub przymusu;
- c. nieangażowaniem się w wewnętrzne sprawy pozostałych państw;
- d. pokonywaniem różnic i rozwiązywaniem sporów na drodze pokojowej;
- e. zrzeczeniem się gróźb lub stosowania siły;
- f. skuteczną współpracą między sobą.

ROZDZIAŁ II WZAJEMNE STOSUNKI

Artykuł 3

W ramach realizacji celów niniejszego Traktatu Wysokie Umawiające się Strony dokładają starań w celu rozwoju i wzmocnienia tradycyjnych, kulturowych i historycznych więzi przyjaźni, dobrych stosunków sąsiedzkich oraz współpracy, które je łączą, oraz wypełniają w dobrej wierze zobowiązania przyjęte na mocy niniejszego Traktatu. Aby promować bliższe zrozumienie między sobą, Wysokie Umawiające się Strony zachęcają do kontaktów i relacji między swoimi narodami oraz ułatwiają takie kontakty i relacje.

ROZDZIAŁ III WSPÓŁPRACA

Artykuł 4

Wysokie Umawiające się Strony wspierają aktywną współpracę w dziedzinie gospodarki, spraw społecznych, kulturowych, technicznych, naukowych i administracyjnych, jak również w kwestiach dotyczących wspólnych ideałów i dążeń do osiągnięcia międzynarodowego pokoju i stabilności w regionie i wszelkich innych spraw będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Artykuł 5

Zgodnie z art. 4 Wysokie Umawiające się Strony dokładają maksymalnych wysiłków na szczeblu wielostronnym, jak i dwustronnym, w oparciu o zasady równości, niedyskryminacji i wzajemnych korzyści.

Artykuł 6

Wysokie Umawiające się Strony współpracują na rzecz przyspieszenia wzrostu gospodarczego w regionie, aby wzmocnić podstawy dostatniej i pokojowej wspólnoty narodów w Azji Południowo-Wschodniej. W tym celu wspierają one większe wykorzystanie swojego rolnictwa i gałęzi przemysłu, rozwój swojego handlu i poprawę swojej infrastruktury gospodarczej dla wzajemnej korzyści swoich narodów. W tym względzie badają one stale wszystkie możliwości ścisłej i korzystnej współpracy z innymi państwami, jak również międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami spoza przedmiotowego regionu.

Artykuł 7

Wysokie Umawiające się Strony, w celu osiągnięcia sprawiedliwości społecznej oraz podniesienia poziomu życia narodów tego regionu, intensyfikują współpracę gospodarczą. W tym celu przyjmują odpowiednie regionalne strategie rozwoju gospodarczego i wzajemnej pomocy.

Artykuł 8

Wysokie Umawiające się Strony dążą do osiągnięcia najściślejszej współpracy w jak najszerszej skali i dążą do zapewnienia sobie wzajemnie pomocy w formie szkoleń i badań w obszarach społecznym, kulturalnym, technicznym, naukowym i administracyjnym.

Artykuł 9

Wysokie Umawiające się Strony dążą do zacieśnienia współpracy w celu wsparcia kwestii pokoju, harmonii i stabilności w regionie. W tym celu Wysokie Umawiające się Strony utrzymują regularne kontakty i prowadzą wzajemne konsultacje w sprawach międzynarodowych i regionalnych, mając na względzie koordynację swych poglądów, działań i swojej polityki.

Artykuł 10

Żadna Wysoka Umawiająca się Strona nie może w żaden sposób i w żadnej formie uczestniczyć w działaniach, które stanowią zagrożenie dla politycznej i gospodarczej stabilności, suwerenności lub integralności terytorialnej innej Wysokiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 11

Wysokie Umawiające się Strony dążą do wzmocnienia prężności swoich własnych krajów w wymiarze politycznym, gospodarczym, społeczno-kulturowym, jak również w dziedzinie bezpieczeństwa, zgodnie ze swoimi odpowiednimi ideałami i dążeniami, bez ingerencji z zewnątrz czy wewnętrznych działań wywrotowych, w celu zachowania swojej tożsamości narodowej.

Artykuł 12

Wysokie Umawiające się Strony w swoich wysiłkach na rzecz osiągnięcia regionalnego dobrobytu i bezpieczeństwa dążą do współpracy we wszystkich dziedzinach na rzecz promowania prężności regionu, w oparciu o zasady pewności siebie, samodzielności, wzajemnego poszanowania, współpracy i solidarności, które będą stanowiły podstawy silnej i trwałej wspólnoty narodów w Azji Południowo-Wschodniej.

ROZDZIAŁ IV POKOJOWE ROZWIĄZYWANIE SPORÓW

Artykuł 13

Wysokie Umawiające się Strony działają z determinacją i w dobrej wierze w celu zapobiegania sporom. Jeśli pojawiłyby się spory w sprawach bezpośrednio ich dotyczących, w szczególności spory, które mogłyby grozić zakłóceniem pokoju i harmonii w regionie, Wysokie Umawiające się Strony powstrzymują się od gróźb lub stosowania siły i zawsze rozstrzygają takie spory między sobą poprzez pokojowe negocjacje.

Artykuł 14

Do rozstrzygania sporów za pośrednictwem procesów regionalnych Wysokie Umawiające się Strony ustanawiają, jako stały organ, Wysoką Radę składającą się z przedstawiciela na szczeblu ministerialnym z każdej z Wysokich Umawiających się Stron, rejestrującą istnienie sporów lub sytuacji, które mogłyby naruszyć pokój i harmonię w regionie.

Artykuł 15

W przypadku gdy przez bezpośrednie negocjacje nie osiągnięto porozumienia, Wysoka Rada rejestruje spór lub sytuację i zaleca stronom uczestniczącym w sporze właściwe środki pojednawcze, takie jak dobre usługi, mediację, dochodzenie lub postępowanie pojednawcze. Wysoka Rada może jednak oferować swoje dobre usługi lub, za porozumieniem stron uczestniczących w sporze, ukonstytuować się jako komitet ds. mediacji, dochodzenia lub postępowania pojednawczego. Jeżeli uzna to za konieczne, Wysoka Rada zaleca właściwe środki w celu uniknięcia zaostrzenia się sporu lub danej sytuacji.

Artykuł 16

Powyższe postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się wobec sporu, o ile wszystkie strony sporu zgadzają się na ich zastosowanie do tego sporu. Jednak nie uniemożliwia to innym Wysokim Umawiającym się Stronom, które nie są stronami sporu, zaoferowania wszelkiej możliwej pomocy w celu rozstrzygnięcia tego sporu. Strony sporu powinny być pozytywnie nastawione do takich ofert pomocy.

Artykuł 17

Żadne postanowienie niniejszego Traktatu nie wyklucza możliwości odwołania się do sposobów pokojowego rozwiązywania sporów zawartych w art. 33 ust. 1 Karty Narodów Zjednoczonych. Wysokie Umawiające się Strony, będące stronami sporu, powinny być zachęcane do podejmowania inicjatyw w celu rozwiązania sporu poprzez pokojowe negocjacje, zanim odwołają się do innych procedur przewidzianych w Karcie Narodów Zjednoczonych.

ROZDZIAŁ V PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 18

Niniejszy Traktat podpisują Republika Indonezji, Malezja, Republika Filipin, Republika Singapuru oraz Królestwo Tajlandii. Jest on ratyfikowany zgodnie z procedurami konstytucyjnymi każdego z państw-sygnatariuszy.

Jest on otwarty do przystąpienia przez inne państwa z Azji Południowo-Wschodniej.

Artykuł 19

Niniejszy Traktat wchodzi w życie w dniu złożenia piątego dokumentu ratyfikacyjnego do rządów państw-sygnatariuszy, które są wyznaczonymi depozytariuszami niniejszego Traktatu oraz dokumentów ratyfikacji lub przystąpienia.

Artykuł 20

Niniejszy Traktat jest sporządzony w językach urzędowych Wysokich Umawiających się Stron, przy czym wszystkie teksty są na równi autentyczne. Istnieje uzgodnione wspólne tłumaczenie tekstów na język angielski. Wszelkie rozbieżne interpretacje wspólnego tekstu rozstrzygane są w drodze negocjacji.

W TEJ WIERZE Wysokie Umawiające się Strony podpisały Traktat i złożyły na nim swoje pieczęci.

SPORZĄDZONO w Denpasarze, Bali, dnia dwudziestego czwartego lutego roku tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego szóstego.

PROTOKÓŁ ZMIENIAJĄCY TRAKTAT O WZAJEMNYCH STOSUNKACH
I WSPÓŁPRACY W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

RZĄD PAŃSTWA BRUNEI DARUSSALAM

RZĄD REPUBLIKI INDONEZJI

RZĄD MALEZJI

RZĄD REPUBLIKI FILIPIN

RZĄD REPUBLIKI SINGAPURU ORAZ

RZĄD KRÓLESTWA TAJLANDII

PRAGNĄC dalszego zacieśnienia współpracy ze wszystkimi państwami miłującymi pokój, zarówno z, jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, a w szczególności z ościennymi państwami w regionie Azji Południowo-Wschodniej;

BIORĄC POD UWAGĘ pkt 5 preambuły Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze, Bali, w dniu 24 lutego 1976 r. (zwanego dalej Traktatem o wzajemnych stosunkach), który odnosi się do potrzeby współpracy ze wszystkimi państwami miłującymi pokój, zarówno z jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, w dążeniu do pokoju, stabilności i harmonii na świecie;

NINIEJSZYM UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Artykuł 18 Traktatu o wzajemnych stosunkach otrzymuje brzmienie:—

„Niniejszy Traktat podpisują Republika Indonezji, Malezja, Republika Filipin, Republika Singapuru oraz Królestwo Tajlandii. Jest on ratyfikowany zgodnie z procedurami konstytucyjnymi każdego z państw-sygnatariuszy.

Jest on otwarty do przystąpienia przez inne państwa w Azji Południowo-Wschodniej.

Państwa spoza Azji Południowo-Wschodniej również mogą przystąpić do niniejszego Traktatu za zgodą wszystkich państw Azji Południowo-Wschodniej, które są sygnatariuszami niniejszego Traktatu, oraz Państwa Brunei Darussalam”.

Artykuł 2

Artykuł 14 Traktatu o wzajemnych stosunkach otrzymuje brzmienie:—

„Do rozstrzygania sporów za pośrednictwem procesów regionalnych Wysokie Umawiające się Strony ustanawiają, jako stały organ, Wysoką Radę składającą się z jednego przedstawiciela na szczeblu ministerialnym z każdej z Wysokich Umawiających się Stron, rejestrującą istnienie sporów i sytuacji, które mogłyby naruszyć pokój i harmonię w regionie.

Jednak niniejszy artykuł stosuje się do państwa spoza Azji Południowo-Wschodniej, które przystąpiło do Traktatu, jedynie w przypadku, gdy państwo to bezpośrednio uczestniczy w sporze, który ma zostać rozwiązany w ramach procesów regionalnych”.

Artykuł 3

Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji oraz wchodzi w życie w dniu złożenia ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego przez Wysokie Umawiające się Strony.

Sporządzono w Manili, dnia piętnastego grudnia roku tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego siódmego.

**DRUGI PROTOKÓŁ ZMIENIAJĄCY TRAKTAT O WZAJEMNYCH STOSUNKACH
I WSPÓŁPRACY W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ**

Rząd Państwa Brunei Darussalam

Rząd Królestwa Kambodży

Rząd Republiki Indonezji

Rząd Laotańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej

Rząd Malezji

Rząd Związku Myanmar

Rząd Republiki Filipin

Rząd Republiki Singapuru

Rząd Królestwa Tajlandii

Rząd Socjalistycznej Republiki Wietnamu

Rząd Papui-Nowej Gwinei

Zwane dalej Wysokimi Umawiającymi się Stronami:

PRAGNĄC zapewnić odpowiedni rozwój współpracy ze wszystkimi państwami miłującymi pokój, zarówno z jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, oraz, w szczególności, z państwami ościennymi regionu Azji Południowo-Wschodniej;

BIORĄC POD UWAGĘ pkt 5 preambuły Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze, Bali, w dniu 24 lutego 1976 r. (zwanego dalej Traktatem o wzajemnych stosunkach), który odnosi się do potrzeby współpracy ze wszystkimi państwami miłującymi pokój, zarówno z jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, w dążeniu do pokoju, stabilności i harmonii na świecie;

NINIEJSZYM UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Akapit trzeci w art. 18 Traktatu o wzajemnych stosunkach otrzymuje brzmienie:

„Państwa spoza Azji Południowo-Wschodniej również mogą przystąpić do niniejszego Traktatu za zgodą wszystkich państw Azji Południowo-Wschodniej, a mianowicie: Państwa Brunei Darussalam, Królestwa Kambodży, Republiki Indonezji, Laotańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, Malezji, Związku

Myanmar, Republiki Filipin, Republiki Singapuru, Królestwa Tajlandii oraz Socjalistycznej Republiki Wietnamu”.

Artykuł 2

Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji oraz wchodzi w życie w dniu złożenia ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego przez Wysokie Umawiające się Strony.

SPORZĄDZONO w Manili, dnia dwudziestego piątego lipca roku tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego ósmego.

ASEAN

TRZECI PROTOKÓŁ ZMIENIAJĄCY TRAKTAT O WZAJEMNYCH STOSUNKACH I WSPÓŁPRACY W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

Państwo Brunei Darussalam
Królestwo Kambodży
Republika Indonezji
Laotańska Republika Ludowo-Demokratyczna
Malezja
Związek Myanmar
Republika Filipin
Republika Singapuru
Królestwo Tajlandii
Socjalistyczna Republika Wietnamu
Związek Australijski
Ludowa Republika Bangladeszu
Chińska Republika Ludowa
Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna
Republika Francuska
Republika Indii
Japonia
Mongolia
Nowa Zelandia
Islamska Republika Pakistanu
Papua-Nowa Gwinea
Republika Korei
Federacja Rosyjska
Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki
Demokratyczna Republika Timoru Wschodniego
Republika Turcji
Stany Zjednoczone Ameryki

Zwane dalej Wysokimi Umawiającymi się Stronami:

PRAGNĄC zapewnić odpowiedni rozwój współpracy ze wszystkimi państwami miłującymi pokój, zarówno z, jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, oraz, w szczególności, z państwami ościennymi regionu Azji Południowo-Wschodniej, jak również z organizacjami regionalnymi, których członkami są wyłącznie suwerenne państwa;

BIORĄC POD UWAGĘ pkt 5 preambuły Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze, Bali, w dniu 24 lutego 1976 r. (zwanego dalej Traktatem o wzajemnych stosunkach), który odnosi się do potrzeby współpracy ze wszystkimi państwami pragnącymi pokoju, zarówno z, jak i spoza Azji Południowo-Wschodniej, w dążeniu do pokoju, stabilności i harmonii na świecie;

NINIEJSZYM UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Artykuł 18 akapit trzeci Traktatu o wzajemnych stosunkach otrzymuje brzmienie:

„Niniejszy Traktat jest otwarty do przystąpienia przez państwa spoza Azji Południowo-Wschodniej oraz organizacje regionalne, których członkami są wyłącznie suwerenne państwa, pod warunkiem uzyskania zgody wszystkich państw w Azji Południowo-Wschodniej, a mianowicie: Państwa Brunei Darussalam, Królestwa Kambodży, Republiki Indonezji, Laotańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, Malezji, Związku Myanmar, Republiki Filipin, Republiki Singapuru, Królestwa Tajlandii oraz Socjalistycznej Republiki Wietnamu”.

ARTYKUŁ 2

Artykuł 14 akapit drugi Traktatu o wzajemnych stosunkach otrzymuje brzmienie:

„Jednakże niniejszy artykuł stosuje się do którejkolwiek z Wysokich Umawiających się Stron spoza Azji Południowo-Wschodniej, jedynie w przypadkach, gdy ta Wysoka Umawiająca się Strona bezpośrednio uczestniczy w sporze, który ma zostać rozwiązany w ramach procesów regionalnych”.

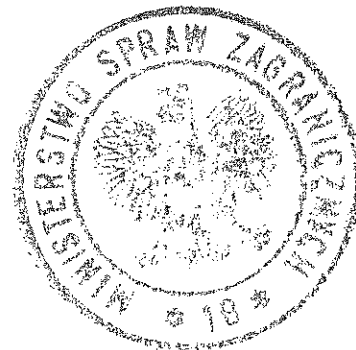
ARTYKUŁ 3

Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji oraz wchodzi w życie w dniu złożenia ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego przez Wysokie Umawiające się Strony.

SPORZĄDZONO w Hanoi w Wietnamie, dnia dwudziestego trzeciego lipca roku dwa tysiące
dziesiątego w jednym egzemplarzu w języku angielskim.

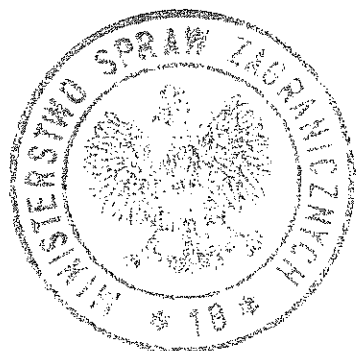
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

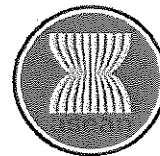
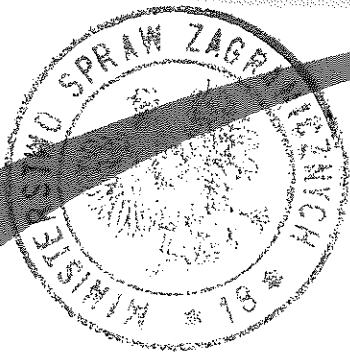
Stwierdzam, zgodność tłumaczenia
na język polski z ~~oryginałem~~/odpisem
sporządzonym w języku ANGIELSKIM

Warszawa, dnia 29.05.2025 r.

Juliusz Juchniewicz

Juliusz Juchniewicz
Zastępca Dyrektora
DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY

ASSOCIATION
OF SOUTHEAST
ASIAN NATIONS

The ASEAN Secretariat
70 A Jl. Sisingamangaraja
Jakarta 12110
Indonesia

Phone: (62-21) 726 2991
(62-21) 724 3372
Fax: (62-21) 739 8234
(62-21) 724 3504

public@asean.org
www.asean.org

CERTIFYING STATEMENT

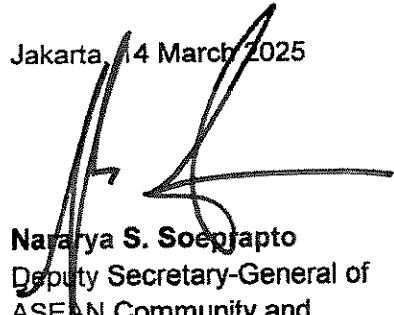
TREATY OF AMITY AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA AND ITS PROTOCOLS

I, THE UNDERSIGNED Deputy Secretary-General of ASEAN for Community and Corporate Affairs, hereby certify that the following attached texts are **true and complete copy** of:

- a. Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, signed on 24 February 1976 in Bali, Indonesia;
- b. Protocol Amending the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, signed on 15 December 1987 in Manila, Philippines;
- c. Second Protocol Amending the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, signed on 25 July 1998 in Manila, Philippines; and
- d. Third Protocol Amending the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, signed on 23 July 2010 in Ha Noi, Viet Nam,

the original of which have been deposited with the Secretary-General of ASEAN.

Jakarta, 14 March 2025

Nararya S. Soepjapto
Deputy Secretary-General of
ASEAN Community and
Corporate Affairs

one vision
one identity
one community

TREATY OF AMITY AND COOPERATION
IN SOUTHEAST ASIA

P R E A M B L E

The High Contracting Parties :

CONSCIOUS of the existing ties of history, geography and culture, which have bound their peoples together;

ANXIOUS to promote regional peace and stability through abiding respect for justice and the rule of law and enhancing regional resilience in their relations;

DESIRING to enhance peace, friendship and mutual cooperation on matters affecting Southeast Asia consistent with the spirit and principles of the Charter of the United Nations, the Ten Principles adopted by the Asian-African Conference in Bandung on 25 April 1955, the Declaration of the Association of Southeast Asian Nations signed in Bangkok on 8 August 1967, and the Declaration signed in Kuala Lumpur on 27 November 1971;

CONVINCED that the settlement of differences or disputes between their countries should be regulated by rational, effective and sufficiently flexible procedures, avoiding negative attitudes which might endanger or hinder cooperation;

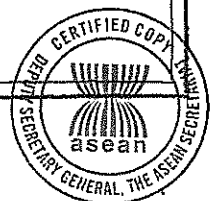
BELIEVING in the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony;

SOLEMNLY AGREE to enter into a Treaty of Amity and Cooperation as follows :

CHAPTER I
PURPOSE AND PRINCIPLES

Article 1

The purpose of this Treaty is to promote perpetual peace, everlasting amity and cooperation among their peoples which would contribute to their strength, solidarity and closer relationship.

Article 2

In their relations with one another, the High Contracting Parties shall be guided by the following fundamental principles :

- a. Mutual respect for the independence, sovereignty, equality, territorial integrity and national identity of all nations;
- b. The right of every State to lead its national existence free from external interference, subversion or coercion;
- c. Non-interference in the internal affairs of one another;
- d. Settlement of differences or disputes by peaceful means;
- e. Renunciation of the threat or use of force;
- f. Effective cooperation among themselves.

CHAPTER II
A M I T Y

Article 3

In pursuance of the purpose of this Treaty the High Contracting Parties shall endeavour to develop and strengthen the traditional, cultural and historical ties of friendship, good neighbourliness and cooperation which bind them together and shall fulfil in good faith the obligations assumed under this Treaty. In order to promote closer understanding among them, the High Contracting Parties shall encourage and facilitate contact and intercourse among their peoples.

CHAPTER III
C O O P E R A T I O N

Article 4

The High Contracting Parties shall promote active cooperation in the economic, social, cultural, technical, scientific and administrative fields as well as in matters of common ideals and aspirations of international peace and stability in the region and all other matters of common interest.

Article 5

Pursuant to Article 4 the High Contracting Parties shall exert their maximum efforts multilaterally as well as bilaterally on the basis of equality, non-discrimination and mutual benefit.

Article 6

The High Contracting Parties shall collaborate for the acceleration of the economic growth in the region in order to strengthen the foundation for a prosperous and peaceful community of nations in Southeast Asia. To this end, they shall promote the greater utilization of their agriculture and industries, the expansion of their trade and the improvement of their economic infra-structure for the mutual benefit of their peoples. In this regard, they shall continue to explore all avenues for close and beneficial cooperation with other States as well as international and regional organisations outside the region.

Article 7

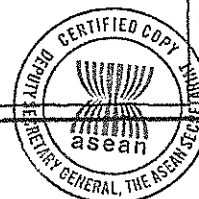
The High Contracting Parties, in order to achieve social justice and to raise the standards of living of the peoples of the region, shall intensify economic cooperation. For this purpose, they shall adopt appropriate regional strategies for economic development and mutual assistance.

Article 8

The High Contracting Parties shall strive to achieve the closest cooperation on the widest scale and shall seek to provide assistance to one another in the form of training and research facilities in the social, cultural, technical, scientific and administrative fields.

Article 9

The High Contracting Parties shall endeavour to foster cooperation in the furtherance of the cause of peace, harmony and stability in the region. To this end, the High Contracting Parties shall maintain regular contacts and consultations with one another on international and regional matters with a view to coordinating their views, actions and policies.

Article 10

Each High Contracting Party shall not in any manner or form participate in any activity which shall constitute a threat to the political and economic stability, sovereignty, or territorial integrity of another High Contracting Party.

Article 11

The High Contracting Parties shall endeavour to strengthen their respective national resilience in their political, economic, socio-cultural as well as security fields in conformity with their respective ideals and aspirations, free from external interference as well as internal subversive activities in order to preserve their respective national identities.

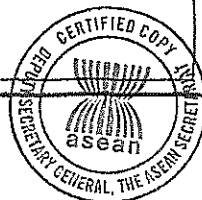
Article 12

The High Contracting Parties in their efforts to achieve regional prosperity and security, shall endeavour to cooperate in all fields for the promotion of regional resilience, based on the principles of self-confidence, self-reliance, mutual respect, cooperation and solidarity which will constitute the foundation for a strong and viable community of nations in Southeast Asia.

CHAPTER IV
PACIFIC SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 13

The High Contracting Parties shall have the determination and good faith to prevent disputes from arising. In case disputes on matters directly affecting them should arise, especially disputes likely to disturb regional peace and harmony, they shall refrain from the threat or use of force and shall at all times settle such disputes among themselves through friendly negotiations.

Article 14

To settle disputes through regional processes, the High Contracting Parties shall constitute, as a continuing body, a High Council comprising a Representative at ministerial level from each of the High Contracting Parties to take cognizance of the existence of disputes or situations likely to disturb regional peace and harmony.

Article 15

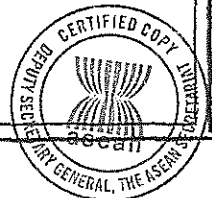
In the event no solution is reached through direct negotiations, the High Council shall take cognizance of the dispute or the situation and shall recommend to the parties in dispute appropriate means of settlement such as good offices, mediation, inquiry or conciliation. The High Council may however offer its good offices, or upon agreement of the parties in dispute, constitute itself into a committee of mediation, inquiry or conciliation. When deemed necessary, the High Council shall recommend appropriate measures for the prevention of a deterioration of the dispute or the situation.

Article 16

The foregoing provisions of this Chapter shall not apply to a dispute unless all the parties to the dispute agree to their application to that dispute. However, this shall not preclude the other High Contracting Parties not party to the dispute from offering all possible assistance to settle the said dispute. Parties to the dispute should be well disposed towards such offers of assistance.

Article 17

Nothing in this Treaty shall preclude recourse to the modes of peaceful settlement contained in Article 33 (1) of the Charter of the United Nations. The High Contracting Parties which are parties to a dispute should be encouraged to take initiatives to solve it by friendly negotiations before resorting to the other procedures provided for in the Charter of the United Nations.

CHAPTER V
GENERAL PROVISIONS

Article 18

This Treaty shall be signed by the Republic of Indonesia, Malaysia, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore and the Kingdom of Thailand. It shall be ratified in accordance with the constitutional procedures of each signatory State.

It shall be open for accession by other States in Southeast Asia.

Article 19

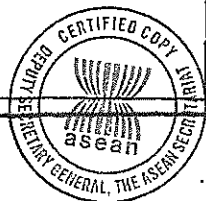
This Treaty shall enter into force on the date of the deposit of the fifth instrument of ratification with the Governments of the signatory States which are designated Depositories of this Treaty and of the instruments of ratification or accession.

Article 20

This Treaty is drawn up in the official languages of the High Contracting Parties, all of which are equally authoritative. There shall be an agreed common translation of the texts in the English language. Any divergent interpretation of the common text shall be settled by negotiation.

IN FAITH THEREOF the High Contracting Parties have signed the Treaty and have hereto affixed their Seals.

DONE at Denpasar, Bali, this twenty-fourth day of February in the year one thousand nine hundred and seventy-six.

PROTOCOL AMENDING THE TREATY OF AMITY
AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA

THE GOVERNMENT OF BRUNEI DARUSSALAM

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA

THE GOVERNMENT OF MALAYSIA

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE PHILIPPINES

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SINGAPORE, AND

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND

DESIRING to further enhance cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia and, in particular, neighbouring States of the Southeast Asia region;

CONSIDERING Paragraph 5 of the Preamble of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, done at Denpasar, Bali, on 24 February 1976 (hereinafter referred to as the Treaty of Amity), which refers to the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony;

HEREBY AGREE TO THE FOLLOWING:

Article 1

Article 18 of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:-

"This Treaty shall be signed by the Republic of Indonesia, Malaysia, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore and the Kingdom of Thailand. It shall be ratified in accordance with the constitutional procedures of each signatory State.

It shall be open for accession by other States in Southeast Asia.

States outside Southeast Asia may also accede to this Treaty by the consent of all the States in Southeast Asia which are signatories to this Treaty and Brunei Darussalam."

Article 2

Article 14 of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:-

"To settle disputes through regional processes, the High Contracting Parties shall constitute, as a continuing body, a High Council comprising a Representative at ministerial level from each of the High Contracting Parties to take cognizance of the existence of disputes or situations likely to disturb regional peace and harmony.

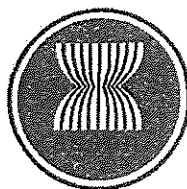
However, this article shall apply to any of the States outside Southeast Asia which have acceded to the Treaty only in cases where that State is directly involved in the dispute to be settled through the regional processes."

Article 3

This Protocol shall be subject to ratification and shall come into force on the date the last instrument of ratification of the High Contracting Parties is deposited.

Done at Manila, the fifteenth day of December in the year one thousand nine hundred and eighty-seven.

SECOND PROTOCOL AMENDING THE TREATY OF AMITY AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA

The Government of Brunei Darussalam
The Government of the Kingdom of Cambodia
The Government of the Republic of Indonesia
The Government of the Lao People's Democratic Republic
The Government of Malaysia
The Government of the Union of Myanmar
The Government of the Republic of the Philippines
The Government of the Republic of Singapore
The Government of the Kingdom of Thailand
The Government of the Socialist Republic of Vietnam
The Government of Papua New Guinea

Hereinafter referred to as the High Contracting Parties:

DESIRING to ensure that there is appropriate enhancement of cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia and, in particular, neighboring States of the Southeast Asia region;

CONSIDERING Paragraph 5 of the preamble of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, done at Denpasar, Bali, on 24 February 1976 (hereinafter referred to as the Treaty of Amity) which refers to the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony.

HEREBY AGREE TO THE FOLLOWING:

Article I

Article 18, Paragraph 3, of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:

"States outside Southeast Asia may also accede to this Treaty with the consent of all the States in Southeast Asia, namely, Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Vietnam."

Article 2

This Protocol shall be subject to ratification and shall come into force on the date the last instrument of ratification of the High Contracting Parties is deposited.

DONE at Manila, the twenty-fifth day of July in the year one thousand nine hundred and ninety-eight.

THIRD PROTOCOL AMENDING THE TREATY OF AMITY AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA

Brunei Darussalam
The Kingdom of Cambodia
The Republic of Indonesia
The Lao People's Democratic Republic
Malaysia
The Union of Myanmar
The Republic of the Philippines
The Republic of Singapore
The Kingdom of Thailand
The Socialist Republic of Viet Nam
The Commonwealth of Australia
The People's Republic of Bangladesh
The People's Republic of China
The Democratic People's Republic of Korea
The French Republic
The Republic of India
Japan
Mongolia
New Zealand
The Islamic Republic of Pakistan
Papua New Guinea
The Republic of Korea
The Russian Federation
The Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
The Democratic Republic of Timor-Leste
The Republic of Turkey
The United States of America

Hereinafter referred to as the High Contracting Parties:

DESIRING to ensure that there is appropriate enhancement of cooperation with all peace-loving nations both within and outside Southeast Asia, in particular, neighbouring States of the Southeast Asian region, as well as with regional organisations whose members are only sovereign States;

CONSIDERING Paragraph 5 of the preamble of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, done at Denpasar, Bali, on 24 February 1976 (hereinafter referred to as the Treaty of Amity) which refers to the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony;

HEREBY AGREE TO THE FOLLOWING:

ARTICLE 1

Article 18, Paragraph 3, of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:

"This Treaty shall be open for accession by States outside Southeast Asia and regional organisations whose members are only sovereign States subject to the consent of all the States in Southeast Asia, namely, Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam."

ARTICLE 2

Article 14, Paragraph 2, of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:

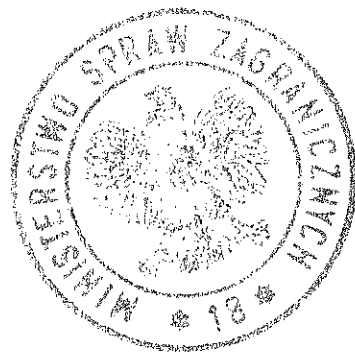
"However, this article shall apply to any of the High Contracting Parties outside Southeast Asia only in cases where that High Contracting Party is directly involved in the dispute to be settled through the regional processes."

ARTICLE 3

This Protocol shall be subject to ratification and shall come into force on the date the last instrument of ratification of the High Contracting Parties is deposited.

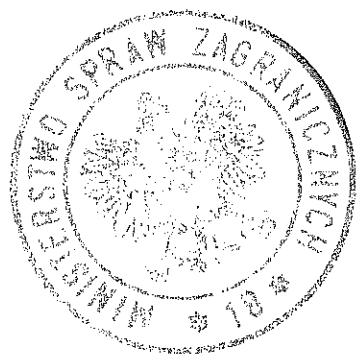
DONE at Ha Noi, Viet Nam, on the Twenty-Third Day of July in the Year Two Thousand and Ten, in a single copy in the English language.

Stwierdzam zgodność
fotokopii z ~~oryginałem~~/odpisem

Warszawa dnia 29.05.2025 r.

Juliusz Juchniewicz

Juliusz Juchniewicz
Zastępca Dyrektora
DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY

Minister do spraw Unii Europejskiej

Adam Szłapka

DPUE.720.802.2024.AW.5

Warszawa, 08 lipca 2025 r.

Dot. RM-0610-129-25 i RM-06111-92-25 z 4.07.2025 r.

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej Traktatu o wzajemnych stosunkach i współpracy w Azji Południowo-Wschodniej, sporządzonego w Denpasarze dnia 24 lutego 1976 r., wraz z Protokołami zmieniającymi, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym wnioskiem o ratyfikację umowy międzynarodowej pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Umowa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Ignacy Niemczycki
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych